VERSLAG GEZAMENLIJKE VERGADERING RAADSCOMMISSIES BEHEER EN VERKEER EN RUIMTE EN WONEN

FV nr.: 10/03
Datum: 16 februari 2010
Plaats: Nieuwe raadzaal
Tijd: 19.30 – 22.05 uur

Aanwezig: H.F.B. van der Heijdt, voorzitter (PvdA), J.D. Hukema (PvdA), A. de Rooij (PvdA), J. Spakman (PvdA), K.A. Hazewinkel (PvdA), J.A. Marion (SP), E. Eikenaar (SP), D. Jager (VVD), B.G. de Boer (VVD), J. Evenhuis (VVD), J. Seton (CDA), H.P. Klijnsma (GroenLinks), H. Miedema (Groenlinks), J. Luhoff (D66), I. Jongman-Mollema (ChristenUnie), S.S. Huisman (ChristenUnie), R.J. Prummel (Stadspartij), S.T. Antuma (Student en Stad), C.T. Dekker (wethouder), J. A. Visscher (wethouder), I. Bolle (plaatsvervangend griffier), F. Hijlkema (commissiegriffier), Z. Jeuring (Notuleerservice Nederland)

Met kennisgeving afwezig: dhr. B. Baldew (PvdA)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Mededelingen voorzitter en wethouder

De voorzitter:
- Op de tafel van de raadsleden liggen reacties van het GCC, dhr. Huizinga en een memo van het college.

Wethouder Dekker:
- A-vak: het college heeft besloten een fietsservicecentrum in te stellen. Dit gaat slechts 150.000 euro kosten. De wethouder stelt voor het in de volgende commissie te bespreken.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Regiotram

1. Voorlopig ontwerp tramtracé Lijn 1 (Hoofdstation -Zernike)
2. Voorkeurtracé Lijn 2 (Hoofdstation- Kardinge)
3. Koppelingsvariant - Lijn 1 en 2 verbonden
4. Collegebrief d.d. 17 december 2009: Busknopenmodel

Inspreker mw. Kiki wijst op de rechterlijke uitspraak van vanochtend over de kap van bomen in verband met het Forum, waaruit blijkt dat het van belang is dat wordt afgebakend wie belanghebbenden zijn. Bij de regiotram speelt hetzelfde. Bewoners dienen te worden aangemerkt als belanghebbenden. Spreker wijst op de ontbrekende participatieparagraaf.

De voorzitter:
- De voorliggende stukken gaan de inspraak in. Vanavond worden geen besluiten genomen.

Dhr. Evenhuis (VVD):
- Het college is met de voorliggende stukken op de goede weg: via het strengelspoor gaat er één tram door de Oosterstraat en een mogelijk exploitatietekort wordt weggewerkt.
- De fractie brengt het alternatief van de Translohr naar voren. De Translohr heeft financiële en technische voordelen ten opzichte van de tram.
- De fractie toont twee filmpjes over de Translohr.
- De fractie heeft de voorzitter voorgesteld deze commissievergadering uit te stellen.
- De VVD wil alles over de Translohr transparant maken. Mogelijk volgt nog een grote informatiebijeenkomst met de producent.

Mw. De Boer (VVD):

- De fractie vindt het belangrijk voor de verkiezingen helderheid te krijgen over de exploitatie van de tram. Daarom moest deze bijeenkomst doorgaan.
- De regiotram wel of niet op het bestaande spoor: de VVD heeft van dhr. Klerk, directeur van ProRail, begrepen dat de regiotram niet op het bestaande hoofdspoornet kan rijden.

Dhr. De Rooij (PvdA):

- Bij interruptie: de VVD geeft geen mening over de geagendeerde punten. De VVD laat zich niets gelegen liggen aan de inspraak over de geagendeerde punten.
- Bij interruptie: de Stadspartij en ook de VVD tonen geen cijfers en geen onderbouwing bij de bewering dat de regiotram niet op bestaand spoor kan.
- De PvdA is onder de indruk van de voorliggende stukken. De exploitatie is sterk verbeterd.
- De Zonnelaan: hoe en met welke inzet worden de gesprekken met de bewoners over de tuintjes gevoerd?
- De haltes aan de Zonnelaan: de fractie verzoekt een halte halverwege de straat nog eens goed te overwegen.
- De Zonnelaan en het alleen rechtsaf kunnen slaan: de fractie wil graag een mogelijkheid om linksaf te kunnen slaan.
- Er is een goede oplossing voor de kerk aan de Eikenlaan.
- Het parkeren in het winkelcentrum Paddepoel is een probleem. Wanneer worden de parkeerplaatsen aan de voorkant gecompenseerd? Graag een tijdslimiet.
- De boomkap bij de Eikenlaan: ter compensatie dienen er flinke bomen terug te komen.
- Voorkeurtracé Lijn 2: de Oostersingelvariant is een goede keuze. Het UMCG wordt goed bediend.
- Bocht naar Vinkenstraat of Oosterhamrikkade: een spoedig besluit hierover is gewenst. Het stedenbouwkundig element van de Vinkenstraat speelt mee.
- Het BOB-alternatief is een goed initiatief. De PvdA ziet er voordelen in, het is goed dat het college het serieus wil bekijken.
- Busknopenmodel: aanleg en exploitatie zijn helder weergegeven. De fractie is er niet voor.

Dhr. Seton (CDA):

- Sluit aan bij de positieve woorden van dhr. De Rooij over de voorliggende stukken: er is verduidelijking en er zijn verbeteringen.
- De remise: een functionele remise is goed, het plusje erop hoeft niet. Wat vindt het college?
- Zonnelaan: de fractie steunt de optie van de PvdA voor een extra halte.
- Zonnelaan en het linksafslaan: tegelijk met een extra halte kijken naar een oversteekplaats voor auto's.
- Prima dat de bezwaren van flatbewoners en de kerk zijn weggenomen.
- Zonnelaan, parkeren winkelcentrum: is de extra parkeerdruk met de mensen van het winkelcentrum besproken?
- Viskraam Zonnelaan: wat gebeurt hiermee?
- Is het parkeren aan de Moesstraat vanwege de afstand een echt alternatief?
- Strengelspoor Oosterstraat: dit is een goede oplossing.
- Voorkeurtracé Lijn 2: de voorkeur wordt gegeven aan de route over het Oosterhamriktracé.
- De koppelingsvariant van het BOB: eens met de PvdA dat het goed is dat het college er verder naar kijkt.
- De fractie wil duidelijk van het college horen dat de regiotram op bestaand spoor kan en dus de regio in kan.
- De exploitatiekosten zijn bijna nul, zij het met een bandbreedte. De fractie ziet graag de cijfers verder onderbouwd. Als de exploitatiekosten van de regiotram op nul blijven, is dat positief ten opzichte van andere varianten.

- Het CDA krijgt graag van de wethouder een herbevestiging van de toezegging dat het vervoer vanuit de wijken niet gaat verschralen.

Dhr. Eikenaar (SP):

- Bij interruptie over de Translohr: de informatie is gekleurd omdat er slechts één producent is. De vraag is of de regio meebetaalt.
- Bij interruptie richting dhr. Prummel: de Stadspartij geeft geen antwoorden en zegt niet hoe een alternatief moet worden betaald. De provincie betaalt alleen aan de regiotram mee.
- De SP stelt drie voorwaarden aan de komst van de tram: de kosten, de inpassing en een daadwerkelijke verbetering van het openbaar vervoer.
- De kosten: de kosten mogen niet uitstijgen boven de 300 miljoen.
- De regiotram is onderdeel van een groter plan. De regio wil niet meebetalen aan een stadstram of de Translohr. De fractie vraagt duidelijkheid van de VVD, de Stadspartij en D66.
- De Translohr is financieel niet onderbouwd.
- Het alternatief van het BOB moet goed door het college worden bekeken.
- De 30 miljoen voor de brug in het Oosterpark heeft de gemeente niet.
- De extra halte aan de Zonnelaan: deze is vooral voor ouderen erg belangrijk, eventueel kan een halte op het Zerniketerrein vervallen.
- De afsluiting van de Herebrug is niet goed onderbouwd.

Mw. Jongman-Mollema (ChristenUnie):

- Bij interruptie richting de Stadspartij: het is niet gepast om in dit debat een persoonlijk onderhoud bij de gedeputeerde als argument in te brengen.
- De fractie staat nog steeds achter het idee van de regiotram. Er is één maar: de exploitatie en de kosten moeten overtuigend zijn.
- Het is goed een second opinion te doen.
- Busknopenmodel: de tram is de beste optie vanwege de lagere exploitatie.
- Graag helderheid over de tram op bestaand spoor.
- Het voorstel van BOB: prima dat dit nader wordt onderzocht.
- Voorlopig ontwerp Lijn 1: het punt bij de Fonteinkerk is goed opgelost.
- Extra halte Zonnelaan: is deze plek nodig in verband met ouderen en zijn er andere plekken in de stad die op dezelfde gronden een extra halte willen? Graag dit in evenwicht bekijken.
- Graag aandacht voor oversteekplaatsen en bereikbaarheid in de wijk Paddepoel.
- Oosterstraat: de fractie is blij met de keuze voor het strengelspoor.
- Het voorkeurtracé Lijn 2 ziet er goed uit. De keuze Oosterhamrikkade of Vinkenstraat hangt af van de financiën.
- De optie Translohr van de VVD: het is een ander concept dat veel te laat in het proces wordt ingebracht. De Translohr kan de regio niet in en is geen goed alternatief voor de regiotram.

Dhr. Klijnsma (GroenLinks):

- De fractie is tevreden over wat voorligt en is blij met de verwerkte suggesties vanuit het participatietraject.
- Busknopenmodel: de conclusie is dat de tram noodzakelijk is.
- Voorlopig ontwerp Lijn 1: de fractie wil graag met het GCC verder praten over de ingebrachte reactie.
- Lijn 1: in het vervolg van het traject moeten allerlei aspecten zoals haltes, oversteken en dergelijke aan de orde komen.
- Voorkeurtracé Lijn 2: de fractie is blij met de keuze voor de Oostersingel.
- Vinkenstraat en Oosterhamrikkade: de fractie neigt naar een voorkeur voor de Vinkenstraat maar geeft geen definitief oordeel. Hoe zit het met de gelden voor de nieuwe brug?
- De koppelingsvariant: de suggestie van het BOB is goed opgepakt in de voorstellen van het college. Zijn de financiële gevolgen al verwerkt, ook in het busknopenmodel?

- Richting enkele andere fracties: het concept van integratie van tram en trein staat nog steeds overeind, daar wordt al jaren vanuit gegaan.
- Richting de VVD: waarom wordt de Translohr-variant zo laat in het proces ingebracht? Wat kiest de VVD als blijkt dat de Translohr niet de juiste regionale oplossing biedt?
- Richting D66: hoe kan D66 verdergaan gaan met de stadstram terwijl een groot deel van de dekking wordt verloren?

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- De Stadspartij is het met het college eens wat betreft de uitdagingen op het gebied van de bereikbaarheid van de stad.
- De keuze voor de regiotram is niet op rationele gronden gedaan. Andere vervoerwijzen hebben onvoldoende kans gekregen. De financieringsclausule is ongunstig voor de stad.
- De regiotram kan niet op bestaand spoor. Het is een technische kwestie en er is het punt van de concessies. Spreker verwijst naar een persoonlijk gesprek met de gedeputeerde.
- De fractie vindt dat de provincie ook moet meebetalen aan een alternatief zoals de trolley.
- In antwoord op Student en Stad: de Stadspartij wil de provincie ontsluiten met het spoor, dubbelgelede trollies en met een goed bussennet.

Dhr. Luhoff (D66):

- Het voorlopig ontwerp Lijn 1: er zijn vragen over de remise Zernike, het fietspad Eikenlaan, de Herebrug en de halte Zonnelaan. Graag eerst antwoord op deze vragen, daarna is bestemmingsplanwijziging aan de orde.
- Voorkeurstracé Lijn 2: er is nog geen keuze gemaakt tussen de Vinkenstraat of de Oosterhamrikkade. De Vinkenstraat heeft de voorkeur als de financiering van de brug rondkomt. Het is beter te wachten met de keuze totdat bekend is of brug gerealiseerd kan worden.
- De variant van het BOB: het is een prima oplossing die moet worden uitgewerkt. Welke gevolgen heeft dit voor het pakket dat de inspraak ingaat?
- D66 is groot voorstander van de tram. De vraag is wanneer de tram in de regio zal rijden. De tram is voor de regio van belang en is onderdeel van een regionaal bereikbaarheidspakket. Daarnaast moet de stad blijven investeren in de fiets, de ZRG, P&R en het onderliggende wegennet.
- D66 mist nog steeds de cijfers over de regiotram, daarom kan nog niet worden gesteld dat de regiotram qua investering en exploitatie goed kan gebeuren. Het gaat vooral om de exploitatie en de investering maar ook om de vervoerswaarde van de regiotram op bijvoorbeeld de lijn Groningen-Assen.
- D66 heeft steeds voorgestemd om het proces door te laten gaan. Het voorbehoud van D66 gaat over de uitbreiding van de tram richting regiotram met daarbij de vraag of dat qua investering en exploitatie mogelijk is. Ook wil de fractie inzicht in de risico's, in de vraag of moet worden meebetaald aan het station Assen-Zuid, de doorkoppeling en de vervoerwaarde en exploitatie van de regiotram.
- Doorkoppeling van de regiotram naar de regio: voor mei of juni moeten de gemeente, NS, ProRail en RWS duidelijkheid geven, ook over de kosten. De cijfers over vervoerwaarden dateren van juni 2009. Wanneer komen recentere cijfers? Als voorbeeld: op het traject Hoogezand-Sappemeer is de vervoerwaarde met die cijfers te laag om een regiotram te exploiteren.
- De fractie gaat nog een aantal eerder gestelde vragen schriftelijk indienen.

Dhr. Antuma (Student en Stad):

- Halte Grote Markt: er is sprake van 'een kloof' van 5 tot 30 centimeter, dat is onacceptabel. Dit moet de komende maanden worden opgelost.
- Lijn 2, de Vinkenstraat: het Rijk moet zich uitspreken over de gelden voor de staande mastroute. Bij een positief besluit ontstaat een goede oplossing voor de tram.

- De fractie is blij dat D66 helderheid geeft over de regiotram. Ook Student en Stad wil natuurlijk dat de vervoerwaarde er goed uitziet.
- Richting dhr. Prummel: de Stadspartij kijkt alleen naar de stad en biedt geen oplossing voor de bereikbaarheidsproblemen van de regio.
- De fractie gaat ervan uit dat net als in de Randstad een oplossing wordt gevonden voor de inpassing van de tram op bestaand spoor.
- De koppelingsvariant is prima en heeft vele voordelen ten opzichte van de eerdere variant.
- De Oosterstraat: het strengelspoor is een goede oplossing.
- De passage over het exploitatietekort is wat summier.

Wethouder Dekker:

- De wethouder is blij met de reactie van GCC, MKB Noord en VNO. Hun opmerkingen worden verder bekeken.
- Op grond van rationele argumenten is gekozen voor de tram. Voor een tram zijn 20.000 passagiers nodig en dat is aan de orde. De tram is een middel om de stad bereikbaar te houden. Dagelijks komen 160.000 mensen naar de stad waarvan 75% uit de regio. Daarvan woont de helft binnen een straal van 15 kilometer van de stad. Voor verder gelegen plekken kan de trein op een efficiëntere manier worden ingezet. Daarnaast spelen argumenten voor de reizigers: kwaliteit, continuïteit, capaciteit.
- Het participatietraject kan ertoe leiden dat de plannen veranderen. De BOB-variant is een goed voorbeeld van hoe participatie kan plaatsvinden.
- De BOB-variant: de variant wordt uitgewerkt, het college komt er in mei/juni op terug.
- Het busknopenmodel heeft twee grote nadelen: er is een exploitatietekort en de stad loopt vast vanwege de capaciteit. De vervoerprestatie is te laag.
- Richting de VVD: het probleem Oosterstraat is opgelost, er komt geen dubbel spoor en er komen geen twee lijnen.
- Het college heeft goed gekeken naar de Translohr: er zijn nadelen. Er is sprake van een monopolist, en het materieel en de x-factor spelen mee. De belangrijkste reden is: de Translohr kan de regio niet in over het bestaande spoor. De bereikbaarheid van de stad inclusief de regio is in het geding, de regiotram is met de huidige cijfers daarvoor een uitstekende oplossing.
- Richting de VVD over de regiotram wel of niet op bestaand spoor: mw. De Boer heeft het fout, de regiotram kan wel op bestaand spoor. Een voorbeeld is de Rijn-Gouwelijn. ProRail levert informatie en staat er achter. Uiteraard worden afspraken gemaakt over het gebruik van het spoor omdat trein en tram niet tegelijkertijd van het spoor gebruik kunnen maken. ProRail zit in de stuurgroep Stationsgebied en daar wordt over deze zaken overlegd.
- De koppelingsvariant: de variant heeft zeker voordelen maar ook enkele nadelen. Het college gaat de variant nader bekijken en komt er in mei/juni op terug.
- De Zonnelaan: met de bewoners zal worden gesproken over de tuintjes, er zal een deel nodig zijn.
- De Zonnelaan, het linksaf slaan: het is een kwestie van verkeersveiligheid en de voorlopige inschatting is dat linksaf slaan niet mogelijk is, ook niet in combinatie met een extra halte.
- De Zonnelaan en een extra halte: het vervoersaanbod maakt het niet noodzakelijk. Een kwalitatieve vraag kan mogelijk doorslaggevend zijn. Dat wordt ook op andere plekken in de stad bekeken zodat een afweging mogelijk is. De wethouder doet nu geen toezegging. De inspraak komt nog en het college komt erop terug.
- De kloof van 30 centimeter op de Grote Markt: het college deelt de zorg, het wordt technisch opgelost.
- Vinkenstraat/Oosterhamrikkade: het is een ingewikkeld punt, vooral wat de bruggen betreft. Het opwaarderen van de vaarweg is van belang. Het wordt goed uitgezocht. Er komt een gesprek met de minister.
- De vraag van dhr. De Rooij over een rapport over busvervoer centrum-oost: dit wordt nagezocht.

- De exploitatie en de investering: de wethouder legt uit hoe de cijfers tot stand zijn gekomen. De exploitatie is rond en is berekend inclusief de regiotram. In de tussentijd tot 2020 is zelfs een positief resultaat mogelijk. De BOB-variant en aanpassingen zoals een extra halte zitten er nog niet in.
- In mei/juni komt een geactualiseerde raming van de investering en een exploitatieoverzicht.
- De huidige exploitatieberekening is gebaseerd op een rapport. Dat kan na overleg in de stuurgroep in de visietrommel. De berekening is gebaseerd op een dienstenregeling die door de HTM is gesimuleerd. In mei/juni komt een verbeterde onderbouwde raming.
- Richting D66: het college geeft pas een 'go' als duidelijk is hoeveel het gaat kosten. Dat gaat niet alleen over het spoor en de rails in de stad maar ook over de extra aanpassingskosten voor de stad. Ten tweede moet de exploitatie duidelijk zijn.
- Richting D66 over de doorkoppeling: de provincie is aan zet maar stad en provincie schakelen intensief.
- Richting het CDA: het winkelcentrum Paddepoel zit in de klankbordgroep. De plek van de viskraam wordt nagezocht. Wat de remise betreft: de kwestie gaat over een meer noordelijke of een meer zuidelijke situering. De tram is meer dan alleen een vervoermiddel: het gaat ook om de inpassing.
- Richting het CDA: het college gaat er zo goed mogelijk voor zorgen dat het andere openbaar vervoer uit de wijken er niet op achteruit gaat.

De voorzitter:
- Sluit de vergadering om 22.05 uur.

Toezeggingen

Wethouder Dekker:

Bij agendapunt A.1. Mededelingen:
vak: het college heeft besloten een fietsservicecentrum in te stellen. De wethouder stelt voor het in de volgende commissievergadering te bespreken.

Bij agendapunt B.1. Regiotram:
De BOB-variant wordt uitgewerkt, het college komt er in mei/juni op terug.
Het college gaat de koppelingsvariant nader bekijken en komt er in mei/juni op terug.
De Zonnelaan: met de bewoners zal worden gesproken over de tuintjes.
De Zonnelaan, het verzoek om een extra halte: de college bekijkt het verzoek in afweging met eventuele behoeftes aan een extra halte op andere plekken in de stad en komt erop terug.
De Zonnelaan: het college kijkt nader naar de plek voor de viskraam.
De kloof van 30 centimeter op de Grote Markt: het college deelt de zorg, het wordt technisch opgelost.
De vraag van dhr. De Rooij over een rapport over busvervoer centrum-oost: dit wordt nagezocht.
De nu gepresenteerde exploitatieberekening is gebaseerd op een rapport. Dat rapport kan na overleg in de stuurgroep in de visietrommel.
Het college gaat er zo goed mogelijk voor zorgen dat het andere openbaar vervoer uit de wijken er niet op achteruit gaat.